

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Львівський торговельно-економічний університет
Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України
ВПГО «Спілки аудиторів України»
Аудиторська компанія ТОВ «Варіанта»
Державна вища техніко-економічна школа
ім. Броніслава Маркевича в Ярославі (Польща)
Вища школа економіки і менеджменту в публічному
адмініструванні у Братиславі (Словаччина)**

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО - АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ В
УПРАВЛІННІ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»**

**МАТЕРІАЛИ ХІ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ - КОНФЕРЕНЦІЇ**

**26 жовтня 2023 року
Мукачево**

Ministry of Education and Science of Ukraine
Mukachevo State University
Lviv University of Trade and Economics
The Federation of Professional Book-keepers and Auditors of Ukraine
Ukrainian professional public organization «Union of Auditors of Ukraine»
Public accountant company LTD «Variant»
High state technical and economic school of Bronislav Markevych in
Yaroslav (Poland)
High school economics and management in public management in
Bratyslava (Slovakia)

**“URGENT PROBLEMS OF ACCOUNTING AND ANALYTICAL PROCESS
IN THE MANAGEMENT OF ENTREPRENEURIAL ACTIVITY “**

**OF THE XI INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL INTERNET - CONFERENCE**

October 26, 2023
Mukachevo

УДК 657:658
A43

Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю: Матеріали XI Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції, 26 жовтня 2023 р., м. Мукачево. – 393 с.

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції «Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю», в яких розглядаються методологічні, методичні та практичні засади обліку, аналізу та аудиту в контексті розвитку економічної науки та практики. Окреслено коло проблем і запропоновані пропозиції щодо покращення змісту і якості обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю будуть цікавими і корисними для науковців і практиків усіх галузей економіки.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № 9 від 23 листопада 2023 р.)

Науковий комітет:

Асист. проф. Ж. Пристром	Університет в Білостоку, Польща
Проф. Р. Пукало	Державна вища техніко-економічна школа ім. Броніслава Маркевича в Ярославі, Польща
Проф. В. Гозора	Вища школа економіки і менеджменту в публічному адмініструванні у Братиславі, Словаччина
Проф. Т. Мартинюк	Вища школа в Сопоті, Польща
Проф. Н. Ліба	Мукачівський державний університет, Україна
Доц. Д. Максименко	Мукачівський державний університет, Україна
Доц. В. Головачко	Мукачівський державний університет, Україна
Доц. О. Гаврилець	Мукачівський державний університет, Україна
Доц. О. Королович	Мукачівський державний університет, Україна
Доц. І. Чучка	Мукачівський державний університет, Україна
Л. Кручак	Мукачівський державний університет, Україна
М. Зозуляк	Мукачівський державний університет, Україна
Н. Бора	Мукачівський державний університет, Україна

Scientific Committee

Assoc. prof. J. Prystrom	University of Białystok, Poland
Prof. R. Pukalo	High state technical and economic school of Bronislaw Markevych in Yaroslav, Poland
Prof. V. Gozora	High school economics and management in public management in Bratislava, Slovakia
Prof. T. Martyniuk	Sopot University of Applied Science, Poland
Prof. N. Liba	Mukachevo State University, Ukraine
Assoc. prof. D. Maksymenko	Mukachevo State University, Ukraine
Assoc. prof. V. Golovachko	Mukachevo State University, Ukraine
Assoc. prof. O. Havrylets	Mukachevo State University, Ukraine
Assoc. prof. O. Korolovich	Mukachevo State University, Ukraine
Assoc. prof. I. Chuchka	Mukachevo State University, Ukraine
L. Kruchak	Mukachevo State University, Ukraine
M. Zozuliak	Mukachevo State University, Ukraine
N. Bora	Mukachevo State University, Ukraine

Організаційний комітет:

Проф. Т. Щербан	ректор Мукачівського державного університету, Україна
Проф. В. Гоблик	перший проректор Мукачівського державного університету, Україна
Доц. В. Пігош	проректор з науково-педагогічної роботи та економічних питань-головний бухгалтер Мукачівського державного університету, Україна
Проф. М. Реслер	декан факультету економіки, управління та інженерії Мукачівського державного університету, Україна
В. Легка	виконавчий директор Федерації професійних бухгалтерів і аудиторів, України
Я. Голубка	директор аудиторської компанії ТОВ «Варіанта», Україна
Ю. Кілару	голова ЗТВ ВПГО «Спілка Аудиторів України», заступник голови ради ЗТВ АППУ, директор ПП «Аудит», Україна
Доц. Т. Мединська	канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів, економічної безпеки, банківської справи та страхового бізнесу, Львівського торговельно-економічного університету

Organising Committee

Prof. T. Shcherban	rector of the Mukachevo State University, Ukraine
Prof. V. Hoblyk	first Vice-Rector of Mukachevo State University, Ukraine
Assoc. prof. V. Pigosh	vice-Rector for Scientific and Pedagogical Work and Economic Affairs, Chief Accountant of Mukachevo State University, Ukraine
Prof. M. Resler	dean of the Faculty of Economics, Management and Engineering, Mukachevo State University, Ukraine
V. Legka	executive Director of the Federation of Professional Accountants and Auditors, Ukraine
J. Golybka	director of audit company "Option" Ukraine
Y. Kilaru	chairman of ZTV VPGO "Union of Auditors of Ukraine", Deputy Chairman of the Board of ZTV APPU, director of PE "Audit", Ukraine
Assoc. prof. T. Medinska	Doctor of Economics, Associate Professor of the Department of Finance, Economic Security, Banking and Insurance Business, Lviv University of Trade and Economics

ЗМІСТ
СЕКЦІЯ 1.
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ
ОБЛІКУ І АУДИТУ

Бабіч І.І. КОМПЛАСЕНС-КОНТРОЛЬ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ: РИЗИКООРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД	19
Бора Н.Ю., Бора І.В. ОСОБЛИВОСТІ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ	21
Бразілій Н.М. РОЛЬ ТА МІСЦЕ АНАЛІТИЧНИХ ІНСТРУМЕНТІВ В СИСТЕМІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ І ЗВІТНОСТІ	23
Бутко Н.В., Точений І.М. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКОВОГО ПРОЦЕСУ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	25
Волошина О.В. ПРОБЛЕМИ ОЦІНКИ РИЗИКУ КОНТРОЛЮ В АУДИТІ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	27
Гавриленко Н.В. ЯК ВИЖИТИ БІЗНЕСУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ, АБО ОПТИМІЗАЦІЯ ВИКОРИСТАННЯ ВІЛЬНИХ ПЛОЩ І ЇЇ ОБЛІКОВІ НЮАНСИ	29
Голенко В.М. ПОДВІЙНЕ ОПОДАТКУВАННЯ: ПОНЯТТЯ, ШЛЯХИ УСУНЕННЯ	31
Голосова В.Д., Уманська В.Г. ПОДАТКОВА ОПТИМІЗАЦІЯ В РАМКАХ ПОДАТКОВОГО ПЛАНУВАННЯ	33
Греченюк М.М., Королович О.О. ВИКОРИСТАННЯ ОБЛІКОВИХ МОДЕЛЕЙ В УПРАВЛІННІ ВИТРАТАМИ	35
Гринявський С.М., Жук В.М. «НАРОДНІ ЗВИЧАЇ» ЯК ДОМІНУЮЧА ІНСТИТУЦІЙНА ОЗНАКА	37
Demianyshyna O., Lysa D. KSIĘGOWOŚĆ, KONTROLA I ANALIZA KOSZTÓW PRODUKCJI ORAZ KALKULACJA KOSZTÓW PRODUKTÓW	39
Максименко Д.В., Дубровський М.В. ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ ОБЛІК ВИТРАТ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	42
Задорожній Р.С. МОДЕЛЮВАННЯ ОБЛІКОВОГО ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	43
Zozulyak M., Zozulyak D. THEORY OF CONSTRAINTS IN MANAGEMENT ACCOUNTING	45

проходять столітню історію еволюції і навіть більше, адже: "дозволено те, що не заборонено" це і є загальний принцип того що не має сенсу докорінно змінювати звичний хід життя й правила поведінки. В Україні також є приклади саме таких звичаїв, наприклад мовчазна згода дії національних звичаїв, звичай першого займу тощо.

Список використаної літератури:

1. Жук В. Розвиток теорії бухгалтерського обліку: інституціональний аспект: монографія. Київ, ННЦ «ІАЕ», 2018. 408 с.
2. Шевченко О. О. Історія економіки та економічної думки. URL: http://pidruchniki.ws/15840720/politekonomiya/istoriya_ekonomiki_ta_ekonomichnoyi_dumki

Demianyshyna O.A,

doktor nauk ekonomicznych, profesor nadzwyczajny w Katedrze Finansów,
Rachunkowości i Bezpieczeństwa Gospodarczego,

Lysa D.V.

Student studiów magisterskich,

Pawlo Tychyna Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny w Humaniu

KSIĘGOWOŚĆ, KONTROLA I ANALIZA KOSZTÓW PRODUKCJI ORAZ KALKULACJA KOSZTÓW PRODUKTÓW

Ustanowienie terminowej i wiarygodnej księgowości jest kluczem do zapobiegania oszustwom i przekraczaniu kosztów oraz zwiększania wydajności pracy, zmniejszenie kosztów produkcji i rentowności - wszystko to można osiągnąć tylko dzięki dobrze ugruntowanej księgowości i kontroli. Zrozumienie znaczenia kosztów jest niezbędne do skutecznego zarządzania przedsiębiorstwem. W trakcie działalności produkcyjnej gromadzone są koszty materialne i niematerialne. Oba koszty mogą być bezpośrednie i pośrednie.

Mówiąc o perspektywach nowego systemu warto zauważyć, że państwo otrzyma dodatkowy udział w zyskach, ale przedsiębiorstwa, z których większość znajduje się w zdestabilizowanej sytuacji, nie są w stanie ponieść dodatkowych kosztów, ponieważ znacznie zmniejszą one rentowność i stabilność finansową podmiotów gospodarczych [1].

W rachunkowości stosowane są różne dokumenty do rejestrowania kosztów materialnych i niematerialnych. Koszty są alokowane do kosztów bezpośrednich, ogólnych i administracyjnych oraz kosztów wad przy użyciu kont księgowych.

Ważną zasadą rozliczania kosztów bezpośrednich produkcji i kosztów wad (konta 23 i 24) jest prowadzenie księgowości analitycznej według grup nomenklaturowych.

Rozliczanie kosztów bezpośrednich (produkcji w toku) nie jest uszczegóławiane do przedmiotów produkcji (produktów, usług), ale prowadzone jest zbiorczo według grup produktów: pozwala to na bardziej ukierunkowaną akumulację kosztów, ponieważ produkty o tej samej strukturze kosztów są pogrupowane w grupy nomenklaturowe; na

poziomie grupy nomenklaturowej ustalany jest cel podatkowy dla wytworzonych produktów.

Zaleca się łączenie w grupy nomenklaturowe produktów, które mają taką samą strukturę kosztów dla celów księgowych i podatkowych oraz są związane z tym samym rodzajem działalności.

W krajowej praktyce rachunkowości i kalkulacji kosztów i kalkulacji kosztów, takie metody jak rachunek kosztów docelowych i "kaiser-costing". Powyższe metody przynoszą oczekiwany rezultat. Metody te przynoszą oczekiwane rezultaty w branżach, które wytwarzają społecznie ważne produkty i wykonują społecznie pożądane prace i usługi (transport, budownictwo, przemysł spożywczy, mieszkalnictwo i usługi komunalne itp.) [2].

Wprowadzone przez Radę UE zmiany stawek VAT w regionie europejskim są jednym z kroków w kierunku przekształcenia obecnego systemu administracji VAT zgodnie z kryteriami optymalizacji kosztów [3].

Kalkulacja kosztów jest niezbędna do określenia najbardziej opłacalnych usług i towarów do produkcji. Znajomość kosztów towarów i wydatków na każdym etapie produkcji daje możliwość uzyskania oszczędności. Istnieje kilka sposobów ewidencjonowania kosztów produkcji, które różnią się sposobem ich odzwierciedlenia w dokumentach podatkowych. Więcej informacji na temat głównych kategorii wydatków i sposobów ich ewidencjonowania można znaleźć poniżej.

Koszty składające się na koszt usług lub towarów różnią się pod względem ich znaczenia w produkcji towarów i ich składu. Na przykład wynagrodzenia pracowników i koszty surowców są kosztami produkcji, podczas gdy koszty zarządzania i utrzymania są uważane za ogólne koszty produkcji.

Skład pozycji i ich lista znajduje odzwierciedlenie w zasadach rachunkowości jednostki. Jest on ustalany przez samą jednostkę z uwzględnieniem następujących czynników: metodologii planowania kosztów; sektora przemysłu; specyfiki procesu produkcyjnego; rodzaju produktu.

Do rozliczania kosztów produkcji wykorzystywane są pozycje kalkulacyjne - rodzaj kosztu, który tworzy koszt towarów. Przypisując produkcję do takich pozycji, można obliczyć koszt części poszczególnych półproduktów lub wyrobów gotowych.

Rozliczanie kosztów produkcji pozwala usystematyzować wydatki, szczegółowo obliczyć koszt wszystkich rodzajów towarów i półproduktów oraz określić zysk [4].

Zgodnie z przepisami konto 23 przeznaczone jest do ewidencji informacji o kosztach wytworzenia produktów (robót, usług). W szczególności konto to służy do ewidencji kosztów przedsiębiorstw przemysłowych z tytułu wytworzenia produktów na odrębnych subkontach. W takim przypadku zaleca się otwarcie oddzielnych subkont, jeśli firma będzie miała różne zakłady produkcyjne. Jeśli spółka wytwarza ten sam rodzaj produktów (produkty metalowe), wystarczy jedno konto syntetyczne.²³ Na tej podstawie spółka musi określić przedmiot wydatków. Przedmiotem wydatku jest produkt, praca, usługa lub działalność przedsiębiorstwa, która wymaga ustalenia kosztów związanych z jego wytworzeniem (wykonaniem).

Kwestia tego, jakie dokumenty powinny być wykorzystywane do potwierdzenia kosztów pracy i ujednocnionej składki na ubezpieczenie społeczne, jest dość

kontrowersyjna. Pojawiają się opinie, że do tego celu potrzebny jest cały pakiet dokumentów: timesheety, zlecenia pracy, ewidencja produkcji itp. na podstawie których naliczane są wynagrodzenia na liście płac. Jesteśmy zdania, że sam odcinek wypłaty jest wystarczający do potwierdzenia kosztów produkcji.

Zastosowanie zagranicznych metod rachunkowości kosztów i kalkulacji kosztów produktów (robót, usług) w praktyce krajowej wymaga zasadniczych zmian w tradycyjnym podejściu do rachunku kosztów i rewizji poglądów na jego znaczenie w zarządzaniu działalnością przedsiębiorstwa. Firmy krajowe powinny porzucić metody wyceny opartej na kosztach i wykorzystywać cenę wyrobów gotowych jako narzędzie do zarządzania swoimi kosztami i zwiększania konkurencyjności.

A zatem, brak nowoczesnej klasyfikacji metod rozliczania kosztów produkcji i kalkulacji kosztów produkcji ma negatywny wpływ na stan rachunkowości i całej pracy ekonomicznej w ukraińskich przedsiębiorstwach. Naszym zdaniem najbardziej naszym zdaniem najbardziej efektywną metodą rozliczania kosztów jest metoda procesowa. Metoda ta pomaga zrozumieć kwotę wydatków i w jakim procesie, co pomaga głównemu księgowemu i kierownictwu monitorować efektywność i kierownictwu w monitorowaniu wydajności danej lub innej jednostki, która wykonuje określony proces. Metoda kalkulacji kosztów oparta na procesach pomaga również kierownictwu opracować plan, aby zaoszczędzić pieniądze, ale nie zaszkodzić procesowi produkcyjnego i zapewnić, że oszczędności te nie wpłyną na jakość produktu. na jakość produktu.

Jednak każda firma wybiera własną i politykę księgowania kosztów, która będzie najbardziej wydajna i optymalna dla księgowego.

Lista referencji:

1. Skrypnyk, S., Boiarova, O. and Demianyshyna, O. (2022), "Expectations of business from the new taxation system", *Ekonomika ta derzhava*, vol. 1, pp. 13–18. DOI: 10.32702/2306-6806.2022.1.13

2. Чичуліна К.В., Мішук Є.М., Арзуманян А.С. Сучасні методи обліку витрат. *Економіка та суспільство*. 2017. №13. С. 1435 – 1442.

3. Shapovalova, A., Demianyshyna, O., Kudlaieva, N., Plekan, M., & Skrypnyk, S. (2023). The Value-Added Tax (VAT) administration benchmarking: A case study of Western European countries. *Journal of Eastern European and Central Asian Research (JEECAR)*, 10(5), 855–870. <https://doi.org/10.15549/jeecar.v10i5.1240>

4. Облік витрат на виробництво. Головбух - все для сучасного бухгалтера! : веб-сайт. URL: <https://www.golovbukh.ua/article/9446-oblk-vitrat-na-virobnitstvo>